

1. TĒMA 26. MARTS – 1. APRĪLIS

DĀVIDA DĒLS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mat. 1. nod., Marka 12:35–37; Jes. 9:6, 7; Rom. 5:8; Jāņa 2:25; Jer. 29:13; Mat. 2:1–14.

ATMIŅAS PANTS:

“Viņš izglābs savu tautu no grēkiem.” (Mat. 1:21)

Svētā Gara iedvesmots Matejs iesāk savu evaņģēliju ar ciltsrakstiem. Bet tie nebija vienkārši ciltsraksti – tie bija Mesijas ciltsraksti. Un viņš sāka ne tikai ar ciltsrakstiem, bet arī atklāja dažus senčus, ko lielākā daļa cilvēku negribētu saukt par savējiem.

Varbūt būdams arī pats atstumtais, Matejs varēja atsaukties uz šādiem senčiem. Galu galā viņš bija jūdu nodokļu ievācējs, būtībā pārdevies ie-
naidniekam un maksāja Romai par iespēju prasīt nodokļus no jūdu tautas. Pavisam noteikti viņš nebija iemīļots savu tautiešu vidū.

Cilvēki varbūt skatās uz ārieni, bet Dievs redz sirdi. Un nav šaubu, ka, ieskatoties Mateja sirdī, Kungs izvēlējās viņu, nicināmu nodokļu iekasētāju, kā savu mācekli. Un Matejs aicināts uzreiz atsaucās, atstājot dzīvi, kas viņam bija pirms tam, lai sāktu jaunu Jēzū.

Matejs seko savam Kungam, pieraksta ziņojumus un kādu dienu tos nodod savai tautai un pasaulei. Tas nav nodokļu rēķins, bet gan dārga atklāsme par Jēzus dzīvi.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 2. aprīlī.

Izcelsmes grāmata

“Jēzus Kristus, Dāvida dēla, .. cilts raksti.” (Mat. 1:1)

Jau no paša sākuma Matejs savu darbu nosauc par “grāmatu” (no grieķu vārda “biblios”, kam viena no nozīmēm ir “svētie raksti”), par “cilts rakstiem”, par Jēzus ciltsrakstiem. Patiesībā grieķu vārds, kas tulkots kā “cilts raksti”, nāk no vārda, ko var tulkot kā “izcelsme”. Tāpēc var teikt, ka Matejs sāk savu grāmatu ar “izcelsmes grāmatu”.

Tieši tāpat kā Vecā Derība sākas ar grāmatu par pasaules radišanu, Matejs (un līdz ar to visa Jaunā Derība) iesāk par radišanu un glābšanas darbu, ko var paveikt tikai Radītājs.

Ko šie panti stāsta jums par Jēzu? Jāņa 1:1–3, Ebr. 1:1–3, Mihā 5:2, Marka 12:35–37. _____

“No mūžīgiem laikiem Kungs Jēzus Kristus bija viens ar Tēvu. Viņš bija Dieva lieluma un Majestātes attēls, Viņa godības atspīdums. [...] Kad Jēzus atnāca, lai mājotu mūsu vidū, Viņam Dievs bija jāatklāj gan cilvēkiem, gan eņģeļiem. Viņš bija Dieva Vārds – Dieva domu izteiksme.” (E. Vaita “Laikmetu ilgās” 19. lpp.)

Mateja prātā Kristus dievišķība tomēr nebija pirmajā vietā (sk. Jāņa 1:1–4), atšķirībā no Jāņa, kas uzreiz sāk rakstīt par Kristus dievišķumu un tikai pēc tam pievēršas Jēzus cilvēciskajai pusei (sk. Jāņa 1:14). Tā vietā Matejs ļoti daudz runā par Kristus cilvēciskumu, Kristu kā “Dāvida dēlu, Ābrahāma dēlu”. Tad viņš, sākot no Ābrahāma, izseko Jēzus cilvēciskajiem senčiem līdz pat Jēzus dzimšanai, ilgojoties atklāt saviem lasītājiem, ka Jēzus no Nācaretes patiešām bija Mesija, par ko pravietots Vecās Derības pravietojumos.

Protams, ģimene un senči ir svarīgi. Vienlaikus evaņģēlijā tomēr arī nav svarīgi, kas ir mūsu vecāki, vecvecāki vai citi senči. Kas tad ir svarīgs un kāpēc? Sk. Gal. 3:29. _____

Kēnišķīgā līnija

Lai arī cik dažādi bija jūdu uzskati par Mesijas nākšanu, viens bija skaidrs: Mesija būs no Dāvida nama. (Pat daudzi reliģiskie jūdi mūsdienās, kas gaida Mesiju, tic, ka Viņam ir jānāk no Dāvida nama.) Tāpēc Matejs iesāk savu evaņģēliju šādi. Viņš gribēja nostiprināt Jēzus kā Mesijas identitāti. Tā kā Mesijam bija jābūt jūdu tautas tēva Ābrahāma sēklai (1. Moz. 22:18, Gal. 3:16) un no Dāvida cilts, Matejs nekavējoties cenšas parādīt Jēzus izcelsmi un to, kā Viņš ir tiešā veidā saistīts ne tikai ar Ābrahāmu (kā tas bija lielākajai daļai israēliešu), bet arī ar ķēniņu Dāvidu. Daudzi komentētāji uzskata, ka Matejs rakstīja jūdu izcelsmes lasītājam. Ar to arī izskaidrojams spēcīgais uzsvars uz nācarieša Jēzus kā Mesijas pilnvaru nostiprināšanu.

Izlasi šos pantus! Kā tie palīdz mums saprast domu, ko Matejs cenšas pateikt?

2. Sam. 7:16, 17 _____

Jes. 9:6,7 _____

Jes. 11:1, 2 _____

Ap.d. 2:29, 30 _____

Šie teksti paskaidro, kāpēc Mateja evaņģēlijs sākas tieši tā: "Jēzus Kristus, Dāvida dēls, cilts raksti." (Mat. 1:1) Pirmkārt un galvenokārt Jēzus Kristus ir aprakstīts kā "Dāvida Dēls". Un, tieši tāpat kā Jaunā Derība sākas ar šo Jēzus aprakstu, tuvojoties Jaunās Derības beigām, Viņš izsaka šādus vārdus: "Es, Jēzus, sūtīju savu eņģeli liecināt jums draudzēs par visu šo. Es esmu Dāvida sakne un dzimums, mirdzošā Rīta Zvaigzne." (Atkl. 22:16) Lai arī kas Jēzus vēl būtu, Viņš paliek "Dāvida sakne un dzimums".

Kāda spēcīga liecība par Jēzus cilvēka dabu un Viņa cilvēciskumu! Mūsu Radītājs ir savienojies ar mums tādā veidā, ko mums pat ir grūti iedomāties.

Jēzus dzimtas koks

Ko mēs vēl atrodam Jēzus ģimenes kokā? Mat. 1:2, 3. _____

Sievietes parasti netika iekļautas ciltsrakstos. Tad kāpēc sieviete vārdā Tamāra šeit ir iekļauta? Kas viņa tāda bija?

Tamāra bija kānaāniešu sieviete, kas bija precējusies ar diviem Jūdas dēliem. Abi šie dēli nomira savā jaunumā, atstājot Tamāru bez bērniem. Viņas vīratēvs Jūda apsollīja Tamārai, ka viņš dos viņai savu trešo dēlu par vīru, kad dēls būs pietiekami izaudzis. Bet tas nekad nenotika.

Tad ko šeit dara Tamāra? Viņa pārgērbās par prostitūtu un sagāja kopā ar nevienu citu kā Jūdu, kam nebija ne jausmas, ka tā ir Tamāra. Dažus mēnešus vēlāk, kad Tamāras grūtniecība kļuva redzama, Jūda gribēja netiklo Tamāru nogalināt. Tad Tamāra atklāja, ka viņš ir bērniņa tēvs.

Lai arī tas varbūt izklausās pēc bezgaumīgas ziepju operas, tā tik un tā ir daļa no Jēzus kā cilvēka ciltsrakstiem.

Izlasī Mat. 1:4, 5. Kas vēl pārsteidzošs ir iekļauts ciltsrakstos? _____

Kānaāniešu prostitūta Rahāba? Acīm redzami. Pēc tam, kad viņa bija palīdzējusi pasargāt israēliešu izlūkus Kānaānā, viņa pievienojās Dieva ļaudīm un, kā izskatās, apprecējās, kļūdamā par Jēzus priekštecī.

Kas vēl bija ciltsrakstos? Mat. 1:5, 6. _____

Rute bija tikumīga sieviete, bet, lai gan vainas nebija viņā pašā, viņa nāca no ienīstajiem moābiešiem – tautas, kas radusies asinsgrēka rezultātā attiecībās starp piedzērušos Latu un vienu no viņa meitām. Ūrijas sieva Batšeba, protams, bija sieviete, ko ķēniņš Dāvids bija piesavinājis, kamēr viņas vīrs Ūrija atradās kaujas laukā. Arī Dāvids bija grēcinieks, kam nepieciešams Glābējs. Dāvidam bija daudzas izcilas īpašības, bet viņš pilnīgi noteikti nebija ģimenes cilvēka paraugs.

Ja Dievs pieņem mūs, neskatoties uz mūsu kļūdām un nepilnībām, kā mēs varam iemācīties tāpat izturēties pret citiem, neņemot vērā viņu kļūdas un nepilnības? _____

Kad mēs vēl bijām grēcinieki

Ko šie panti stāsta par cilvēka dabu? Cik spēcīgi pierādījumi mums ir par šo jūtu patiesumu? Rom. 3:9, 10; 5:8; Jāņa 2:25; Jer. 17:9. _____

Ir vērts atkal un atkal atkārtot, ka Bībele neizskaistina cilvēci vai cilvēka dabu. No grēkā krišanas Ēdenē (1. Moz. 3. nod.) līdz pat Bābeles krišanai pēdējās dienās (Atkl. 18. nod.) cilvēces skumjais stāvoklis ir acīm redzams. Un, lai gan mums ir nosliece idealizēt, piemēram, draudzes agrīnās dienas pirms lielās "atkrišanas" (2. Tes. 2:3), tā ir kļūda (sk. 1. Kor. 5:1). Mēs visi esam krituši, salauzti cilvēki, ieskaitot arī tos, no kuriem cēlās pats Jēzus.

Teologs M. Vilkinss (Michael Wilkins) raksta: "Šo ciltsrakstu patiesums un pārsteidzošais iznākums ir pārsteiguši Mateja lasītājus. Jēzus senči bija cilvēki ar visām parastu cilvēku vājībām, tomēr ar potenciālu. Dievs darbojās caur viņiem, lai īstenotu glābšanu. Jēzus ciltsrakstos nav atrodams taisnības paraugs. Mēs tajos redzam laulības pārkāpējus, ielasmeitas, varoņus un pagānus. Ļaunais Rehabeāms bija ļaunā Abija tēvs, kas bija tēvs labajam ķēniņam Asāfam. Asāfs bija tēvs labajam ķēniņam Jehošāfātam, kas bija tēvs ļaunajam ķēniņam Jorāmam. Dievs darbojās visās paaudzēs, gan labajās, gan ļaunajās, lai īstenotu savu nodomu. Matejs parāda, ka Dievs var izmantot ikvienu – lai arī cik galējs vai nicinošs viņš būtu – sava nodoma īstenošanai. Tie ir dažādie cilvēki, ko Jēzus nāca glābt." (Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary: Matthew (Grand Rapids: Zondervan, 2002), p. 9)

To mums vajadzētu atcerēties ne tikai attiecībā uz citiem, bet arī uz sevi. Kurš gan kristietis savās gaitās nekad nejūtas mazdūšīgs, neapšaubu savu ticību, nejautā sev, vai viņš ir patiešām atgriezies? Itin bieži šo mazdūšību rada mūsu kritusi daba, mūsu grēki, mūsu nepilnības. Tādējādi savā izmisumā mēs varam un mums vajadzētu cerību meklēt faktā, ka Dievs to visu zina un ka Kristus nāca uz šo pasauli tieši tādu cilvēku dēļ, kādi esam mēs.

Kādiem Bībeles apsolījumiem mēs varam piekerties mazdūšības un garīga izmisuma brīžos? _____

Dāvida dievišķā Dēla dzimšana

Kaut kur nakts gaisā starp Mateja 1. un 2. nodaļu piedzima Jēzus. Tas visdrīzāk nebija 25. decembrī. Balstoties uz to, ka templī tajā laikā kalpoja priesteris Caharija, zinātnieki uzskata, ka Jēzus, iespējams, piedzima rudenī, kad aitas vēl bija uz lauka – kaut kad septembra beigās vai oktobrī.

Tā ir spēcīga ironija, ka daži no pirmajiem cilvēkiem, kas meklēja jūdu Mesiju un Viņu pielūdza, bija pagāni. Kamēr Jēzus paša tauta (un vajāšanas mānijas apsēstais ķēniņš Hērods – pa pusei jūds) domāja, ka viņi zina, kāda veida Mesiju gaidīt, šiem ceļotājiem no austrumiem bija atvērti prāti un sirdis. Māgi jeb gudrie vīri bija cienījami filosofi no Persijas, kas bijaveltījuši savas dzīves patiesībai, lai arī no kurienes tā ir nākusi. Tāpēc nav brīnums, ka viņi bija atnākuši pielūgt To, kas patiešām bija Patiesība. Lai gan konteksts ir citādāks, mēs šeit varam redzēt pierādījumu tam, ka pirms gadsimta izteiktie vārdi bija patiesi: "Jūs meklēsiet mani un atradīsiet – ja meklēsiet mani no visas sirds!" (Jer. 29:13)

Izlasī Mat. 2:1–14. Kāds pretstats attieksmē ir redzams starp šiem gudrajiem vīriem un ķēniņu Hērodu? _____

Šie pagāni nokrita ceļos un pielūdza Jēzu, kamēr savas tautas ķēniņš mēģināja to nogalināt!

Šim stāstam vajadzētu kalpot kā spēcīgam atgādinājumam, ka piederība draudzei nav garantija tam, ka mēs būsīm pareizās attiecībās ar Dievu. Tam vajadzētu arī atgādināt, ka pareiza patiesības izpratne ir ļoti svarīga. Ja Hērodam un priesteriem būtu bijusi labāka izpratne par pravietojumiem, kas attiecas uz Mesiju, Hērods būtu zinājis, ka Jēzus viņu neapdraud tādā veidā, no kā viņš baidījās. Viņš būtu sapratis, ka šis "jūdu ķēniņš" neapdraud ne viņu pašu, ne viņa politisko varu.

Kā mēs kā septītās dienas adventisti – ļaudis, kas esam svētīti ar lielu gaismu, – varam pasargāt sevi no krāpšanas, ka šī gaisma automātiski nozīmē pareizas attiecības ar Dievu? Vienlaikus kā šī gaisma var palīdzēt mums ciešāk staigāt ar Dievu, pateicoties Viņa rakstura izpratnei, ko mums dod patiesība? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi šo Elenas Vaitas citātu: "Tieši tādā pašā veidā katrs grēcinieks var nākt pie Jēzus. "Viņš mūs izglāba nevis taisnības darbu dēļ, ko mēs būtu darījuši, bet pēc savas žēlsirdības." (Tit. 3:5) Kad sātans tev saka, ka tu esi likuma pārkāpējs un nevari cerēt saņemt svētības no Dieva, tad atsaki, ka Kristus ir nācis pasaulē glābt grēciniekus. Mums nav nekā, kas mūs varētu darīt Kungam patīkamus, un vienīgais pamatojums, kuru vienmēr varam uzrādīt, ir mūsu pilnīgais bezizejas stāvoklis, kas Viņa pestīšanas spēku padara nepieciešamu." ("Laikmetu ilgas" 317. lpp.) Kāda spēcīga doma: mūsu pilnīgais bezizejas stāvoklis padara Kristu kā mūsu Pestītāju par nepieciešamību. Šī patiesība neatšķiras, vai mēs tikko esam nākuši pie Jēzus vai staigājam kopā ar Viņu jau visu dzīvi. Līdzīgi tiem, kas iekļāvušies Jēzus cilvēciskās puses ciltsrakstos, mēs esam grēcinieki, kam ir vajadzīga žēlastība. Mūsu paklausība likumam, uzvara pār grēku un kārdināšanām un mūsu izaugsme Kristū, lai arī tās ir kristīgās dzīves sastāvdaļas, ir glābšanas rezultāts. Tas nekad nav glābšanas iemesls. Vai tas būtu zaglis pie krusta vai svētais, kas ir pārveidots, Jēzum nākot otrreiz, mēs visi esam "pilnīgā bezizejas stāvoklī, kas Viņa pestīšanas spēku padara nepieciešamu". Cik svarīgi, lai mēs nekad neaizmirstu šo pamatpatiesību!

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā mēs redzējām šajā nedēļā, Hērods bija nepareizi sapratis pravietojumu, un tas mudināja viņu darīt šausmīgas lietas. Piemēram, daudzi tic, ka uzticīgi kristieši tiks klusi un slepeni aizrauti debesīs, kamēr ģimeņi un draugi paliks un brīnīsies, kāpēc šie cilvēki pēkšņi ir pazuduši bez pēdām. Kādas ir dažas no iespējamajām briesmām, ja mēs turamies pie nepareizas pravietojumu izpratnes? Vai arī kā ir ar domu, ka atkal jātiek atjaunotam templim Jeruzālemē un dzīvnieku upuriem – kas būtu viens no zemes vēstures noslēdzošajiem notikumiem? Kādām vēl nepareizām pravietojumu interpretācijām vajadzētu mums palīdzēt saprast, cik svarīga patiesībā ir pēc iespējas precīzāks skaidrojums?

2. Daudzās kultūrās un sabiedrībās bieži vien ir svarīgi, kas ir tavi vecāki un kādā šķirā tu esi piedzimis. Cilvēku dalīšana atrodama viscaur vēsturē un ir dziļi iesakņojusies pat mūsdienās. Kāpēc šī pasaulīgā tradīcija ir tik pretēja visam, kas ir evaņģēlijs? Kā domai par jaunpiedzimšanu vajadzētu ietekmēt to, kā mēs raugāties uz cilvēku šķirošanu?